

የገቢዎች ሚኒስቴር

መመሪያ ቁጥር 7/1996

**በልዩ መብት ከቀረጥና ታክስ ነፃ እና ወይም በቀረጥና ታክስ ክፍያ የግል መገልገያ
ዕቃዎች ስለሚገቡበት ሁኔታ ለመወሰን የወጣ መመሪያ**

በልዩ ልዩ ምክንያት ውጭ አገር ቆይተው ጓዛቸውን ጠቅልለው የሚመለሱ ኢትዮጵያውያን፣ የኢትዮጵያ ተወላጅ የውጭ ዜጎች የሚያስገቧቸው የግልና የቤት ውስጥ መገልገያ ዕቃዎች አግባብ ካለው የመንግሥት መ/ቤት የኢንቨስትመንት ፈቃድ ያገኙ የውጭ ባለሀብቶች እና በውጭ አገር በዘላቂነት የሚኖሩ ኢትዮጵያውያን ባለሀብቶች እንዲሁም በኢትዮጵያ ለመኖር ለመጀመሪያ ጊዜ የሚመጡ የውጭ ዜጎች/ሰዎች ለግል መገልገያ ስለሚያስገቧቸው ዕቃዎች አፈፃፀም ያለውጭ ምንዛሪ ክፍያ ወደ አገር ውስጥ ስለሚገቡ ዕቃዎች ተሻሽሎ በወጣው የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር 88/1995 አንቀጽ 3 መሠረት የገቢዎች ሚኒስቴር መመሪያ እንደሚያወጣ የተደነገገ በመሆኑ፤

የጉምሩክ ቀረጥ ማስከፊያ ደንብ ቁጥር 122/85ን ለማሻሻል በወጣው የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር 6/88 አንቀጽ 2 መሠረት የጉምሩክ የዕቃ ቀረጥ ሥርዓትና ተመን ሁለተኛ መደብ አንቀጽ ለ (2) ለ (አንደተኛው) በልዩ ልዩ ምክንያት ውጭ አገር ቆይተው ጓዛቸውን ጠቅለው የሚመለሱ ኢትዮጵያውያን እና በተራድኦ ስምምነት መሠረት የሚመጡ የውጭ ዜጎች ከቀረጥ ነፃ የሚያስገቧቸውን የግል መገልገያ ዕቃዎች ዝርዝር የፌዴራል መንግሥት የገቢዎች ቦርድ እንደሚያወጣ የተደነገገ እና ይህም ለገቢዎች ሚኒስቴር የተላለፈ በመሆኑ፤

እስካሁን በሥራ ላይ ያለው መመሪያ በርካታ ጊዜያት ማሻሻያ የተደረገበት በመሆኑ ለአጠቃቀም አመቺ ካለመሆኑም በላይ በአፈፃፀም ወቅት ለተከሰቱ በርካታ ችግሮች ለወደፊት መፍትሄ ለመስጠት እና ከዘመኑ የቴክኖሎጂና የአኗኗር ዕድገት አገገር ነፃና መመሪያ ማሻሻልና በአንድ ወጥ አዲስ መመሪያ መተካት አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

የገቢዎች ሚኒስቴር በደንብ ቁጥር 88/95 አንቀጽ 3 እና በደንብ ቁጥር 6/88 (አንደተኛው) አንቀጽ ለ(2) ለ መሠረተ ይህን መመሪያ አውጥቷል።

ክፍል አንድ

ጠቅላላ

አንቀጽ 1 አጭር ርዕስ

ይህ መመሪያ በልዩ መብት ከቀረጥና ታክስ ነፃ ወይም በቀረጥና ታክስ ክፍያ የግል መገልገያ እቃዎች፣ ስለሚገቡበት ሁኔታ ለመወሰን የወጣ የገቢዎች ሚኒስቴር መመሪያ ቁጥር 7/1996 » ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

አንቀጽ 2 ትርጓሜ

በዚህ መመሪያ ውስጥ የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር፡-

- 1) «ስደተኛ» ማለት በተለያዩ ምክንያቶች ከአገሩ ወጥቶ በስደት የኖረና በራሱ ፈቃድ ወይም በመንግሥት ስምምነት ያለፓስፖርት ወደአገሩ የሚመለስ ወይም በተቀባይ አገር የጥገኝነት ጥያቄው ተቀባይነት ያላገኘ እና በራሱ ፈቃድ በሌሊት ፖሎ ወይም በነበረበት አገር መገንባት ተገዶ የሚመለስ ኢትዮጵያዊ ነው።
- 2) «ተመላሽ» ማለት በሕጋዊ መንገድ ከኢትዮጵያ ወጥቶ በሄደበት አገር የመኖሪያ ፈቃድ አግኝቶ የኖረና ጠቅልሎ የሚመለስ ወይም ሕጋዊ ወይም ሕጋዊ ባልሆኑ የተለያዩ መንገዶች ከኢትዮጵያ ከወጣ በኋላ ከኢትዮጵያ ኤምባሲ የአገሩን ፓስፖርት እንደዚሁም ከኖረበት አገር የመኖሪያ ፈቃድ አግኝቶ የኖረና ጠቅልሎ የሚመለስ ነው። የመኖሪያ ፈቃድ አሰራር በሌለበት አገር የኢትዮጵያን ፓስፖርት የያዙና እያሳደሱ የሚኖሩ ኢትዮጵያውያን በዚህ ትርጉም የሚሸፈኑ ይሆናሉ።
- 3) «ትውልድ ኢትዮጵያዊ የውጭ ዜጋ» ማለት የኢትዮጵያ ተወላጅ የሆኑ የውጭ ዜጎችን በትውልድ አገራቸው የተለያዩ መብቶች ተጠቃሚ ለማድረግ በወጣው አዋጅ ቁጥር 270/94 መሠረት በወጣው ደንብና መመሪያ መሠረት የኢትዮጵያ ተወላጅ የውጭ ዜጋ የመታወቂያ ካርድ የተሰጠው ሰው ሲሆን የመታወቂያ ካርዱ ጊዜውን ጠብቆ የታደሰለት እና ያልተሰረዘበት ነው።
- 4) «ዲፕሎማት» ማለት በኢትዮጵያ ሚሲዮን ወይም ኢትዮጵያ አሳል በሆነችባቸው አህጉራዊና ዓለም አቀፍ ድርጅቶች ውስጥ በዲፕሎማትነት የተመደበ ወይም በኋለኞቹ ተቋማት ውስጥ ራሱ ተወዳድሮ የተቀጠረና የዲፕሎማቲክ ማዕረግ

ያለው ወይም በውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር እውቅና ባገኙ ተቋማት ተመደቦ የሠራና የዲፕሎማቲክ ፓስፖርት ያለው ኢትዮጵያዊ ነው።

- 5) «ቤተሰብ» ማለት የትዳር ጓደኛንና በእነርሱ ሥር የሚተዳደሩ ልጆቻቸውን ይጨምራል።
- 6) «የግል አውቶሞቢል» ማለት የመተመጫ ወንበሩ ብዛት ከ10 ያልበለጠ እና ለቤት አገልግሎት የሚውል ነው።
- 7) «አንድ የትምህርት ዘመን» ማለት የከፋተኛ ትምህርት ለማጠናቀቅ የሚወስድ ጊዜ ሲሆን በማናቸውም ሁኔታ ከዘጠኝ ወራት የማያንስ ነው።
- 8) « ባለሥልጣን» ማለት የኢትዮጵያ ጉምሩክ ባለሥልጣን ነው።
- 9) «ቅርንጫፍ መ/ቤት» ማለት ዋናው መ/ቤት በኢትዮጵያ ውስጥ የሆነ በኢትዮጵያ ሕግ መሠረት የተቋቋመ የመንግሥት መ/ቤት ወይም የመንግሥት የልማት ድርጅት ወይም በመንግሥትና በግል በጋራ የተቋቋመ ድርጅት በውጭ ያለ ቅርንጫፍ መ/ቤት ሲሆን የኢትዮጵያ ንግድ መርከብን ይጨምራል።
- 10) «ከፍተኛ ትምህርት» ማለት በትምህርት ሚኒስቴር የከፋተኛ ትምህርት ካራኩለም የሚታቀፍ ወይም የትምህርት ሚኒስቴር የሚተበለው የመጀመሪያ ዲግሪና በላይ የሆነ ትምህርት ነው።
- 11) «የግል መገልገያ» ማለት ከአንድ ግለሰብ አገልግሎት ጥቅም እና ይህ ታ ጋር የተቆራኘ በሀይወት ባለ ጊዜ ለአጭር ወይም ለረዥም ጊዜያት የሚጠቀምበት ተንቀሳቃሽ፣ ያገለገለ ወይም አዲስ ለንግድ የማይውል ዕቃ ነው።
- 12) «የቤት ውስጥ መገልገያ» ማለት በአንድ ጣሪያ ስር ከሚኖር ቤተሰብ ጥቅም ፣ አገልግሎት፣ ይዘታ እና ፍጆታ ጋር የተቆራኘ በቤተሰቡ ጥቅም ላይ የቆዩ ወይም የሚቆዩ ያገለገሉ እና አዳዲስ ክቤተሰቡ ውጪ ለሌሎች ሰዎች አገልግሎት እና ጥቅም እንዲውሉ ያልታቀዱ ወይም ለንግድ የማይውሉ የቤት ውስጥ ቁሳቁሶችን የሚያካትቱ ዕቃዎች ናቸው።
- 13) «የንግድ መጠን የሌለው ዕቃ» ማለት ከግል እና ከቤት ውስጥ መገልገያነት ውጪ በሽያጭ ወይም በሌላ ማናቸውም መንገድ ጥቅም ላይ በመዋል ትርፍ የማያስገኝ ዕቃ ነው።

አንቀጽ 3 የመመሪያው ዓላማዎች

የመመሪያው ዋና ዋና ዓላማዎች፡-

- 1) በመንግሥት ሥራ፣ በትምህርት፣ በግል ሥራ፣ በስደት ወይም በልዩ ልዩ ምክንያት ውጭ አገር ቆይተው የሚመጡ ኢትዮጵያውያን ባገኙት ሀብትና እውቀት ለአገራቸው እድገትና ልማት አስተዋፅኦ እንዲያደርጉ ለማበረታታት፤
- 2) በዕድሜያቸው የገፉ ዜጎች የሽምግልና/ጠረቃ ዕድሜያቸውን ከወገናቸው ጋር እንዲያሳልፉ ለማስቻል፤
- 3) ኢትዮጵያውያን በውጭ ያፈሩትን ሀብት ይዘው እንዲገቡ ለመርዳት ወይም ለመሳብ፤
- 4) ትውልድ ኢትዮጵያውያን የውጭ ዜጎች ከትውልድ አገራቸው ጋር ያላቸው ግንኙነት ተጠናክሮ እንዲቀጥል ለመርዳትና ለሀገሪቱ እድገትና ለወገናቸው ኑሮ መሻሻል የበኩላቸውን አስተዋፅኦ እንዲያደርጉ ሁኔታዎችን ለማመቻቸት፤
- 5) በኢንቨስተርነት፣ በተራድኦ ስምምነት እና ለመጀመሪያ ጊዜ በኢትዮጵያ ውስጥ ለመኖር የሚመጡ የውጭ ዜጎች ለኑሮ የሚያስፈልጉዎቸውን የግል መገልገያ ዕቃዎች ያለውጭ ምንዛሪ ክፍያ፣ በቀረጥና ታክስ ነፃ እና ወይም በቀረጥና ታክስ ክፍያ እንዲያስገቡ ለማስቻል ነው።

አንቀጽ 4 የመመሪያው የተፈጻሚነት ወሰን

- 1) ይህ መመሪያ ተፈጻሚ የሚሆነው የቅርንጫፍ መ/ቤት ወይም ኢትዮጵያ አባል የሆነችባቸው ዓለም አቀፍ ድርጅቶች ባልደረሰ የሆኑ ኢትዮጵያውያን፣ በመንግሥት ሥራ፣ በትምህርት፣ በግል ሥራ፣ በስደት፣ በሕክምና ወይም በጉብኝት ውጭ አገር ቆይተው የሚመለሱ ኢትዮጵያውያን፣ በመንግሥት ጥሪ የሚመጡ ኢትዮጵያውያንና ትውልድ ኢትዮጵያዊ የውጭ ዜጎች፣ ለኢንቨስትመንት የሚመጡ በውጭ አገር ኗሪ የሆኑ ኢትዮጵያውያን፣ ትውልድ ኢትዮጵያዊ የውጭ ዜጎች ኢንቨስተር ሆነው የሚመጡትን ጨምሮ፣ የውጭ ኢንቨስተሮች፣ በተራድኦ ስምምነት የሚመጡ የውጭ ዜጎች እንዲሁም ለመጀመሪያ ጊዜ በኢትዮጵያ ውስጥ ለመኖር የሚመጡ የውጭ ዜጎች በዚህ መመሪያ መሠረት ያለውጭ ምንዛሪ ክፍያ በቀረጥና ታክስ ነፃ እና ወይም በቀረጥና ታክስ ክፍያ ወደ አገር በሚያስገቧቸው የግል እና የቤት ውስጥ መገልገያ ዕቃዎች ላይ ነው።
- 2) ከማዕድን ፍለጋና ማምረት ሥራ ጋር በተያያዘ የሚመጡ የውጭ ኢንቨስተሮች፣ አማካሪዎችና ተቋራጮች እንዲሁም ሠራተኞቻቸው የሚያስገቧቸው የግል እና የቤት ውስጥ መገልገያ ዕቃዎች በማዕድን አዋጅ መሠረት ተፈጻሚ ይሆናል።

አንቀጽ 5 የግል እና የቤት ውስጥ መገልገያ ዕቃዎችን የማስገባት መብት

- 1) መመሪያው ተፈጻሚ የሚሆንባቸው ሰዎች በዚህ መመሪያ የተመለከቱትን ሁኔታዎች ሲያሟሉ እና ማስረጃዎችን ሲያቀርቡ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 7 በተመደበው ምድብ መሠረት የግል እና የቤት ውስጥ መገልገያ ዕቃዎቻቸውን ያለውጭ ምንዛሪ ክፍያ ከቀረጥ ነፃና ቀረጥ ተከፍሎባቸው ሊያስገቡ ይችላሉ።
- 2) የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ድንጋጌ ቢኖርም ወደ ኢትዮጵያ ከተመለሰ በኋላ የግል መገልገያ ዕቃውን ከማስገባቱ በፊት ከዚህ ዓለም በሞት የሚለይ ኢትዮጵያዊ ሕጋዊ ወራሾች እና ወይም ባል/ሚስት የሚቸኑ የግል መገልገያ እቃዎች ሟቹ ከነበረበት አገር በሟቹ ስም ያለውጭ ምንዛሪ ክፍያ ከቀረጥና ታክስ ነፃ እና ወይም በቀረጥና ታክስ ክፍያ ሊያስገቡ የሚችሉ ሲሆን ሟቹ የግል መገልገያ እቃዎቹን ለማስገባት በሂደት ላይ እያለ ከሞተ ግን ሟቹ እቃዎቹን ለማምጣት ሂደት ከጀመረበት አገር ሁሉ ሊያስመጡ ይችላሉ።
- 3) የሟቹ ወራሾች እና ወይም ባል/ሚስት በውጭ አገር ነዋሪ ከሆኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) በተመለከተው መብት ተጠቃሚ የሚሆኑት ጠቅላይ ወደ ኢትዮጵያ ሲመለሱ ብቻ ነው።

አንቀጽ 6 የግል እና የቤት ውስጥ መገልገያ ዕቃዎች አገባብ

- 1) በዚህ መመሪያ የግል እና የቤት ውስጥ መገልገያ ዕቃዎችን የማስገባት መብት የተፈቀደላቸው ኢትዮጵያውያን እና የውጭ ዜጎች እንደሚኖሩባቸው የሚያስገቧቸው ዕቃዎች በዚህ አንቀጽ በተገለጸው መሠረት ይሆናል።
- 2) ምድብ አንድ እና ሁለት
 - 2.1 በዚህ ምድብ የተመደቡ ባለመብቶች ማንኛውንም የግል እና የቤት ውስጥ መገልገያ እቃዎች ከቀረጥ ነፃ ማስገባት ይችላሉ።
 - 2.2 የግል እና የቤት ውስጥ መገልገያ የሆኑ የኤሌክትሪክ እና የኤሌክትሮኒክስ ዕቃዎች የሳሎን እና የመኝታ ቤት ዕቃዎች ከየአንዳንዱ አንድ አንድ በቀጥታ ወይም እንደ ዕቃው ባህሪ በቤት አንድ ከቀረጥ ነፃ ማስገባት ይችላሉ።
 - 2.3 ስላይድ ፐርጂክተር እና 5ሰው የሚይዝ ጆልባ ቀረጥ እና ታክስ በመክፈል ማስገባት ይችላሉ።
 - 2.4 ከ 29 ኢንች በላይ የሆነ ቱሌቪዥን በልዩነቱ ላይ ቀረጥ እና ታክስ ተከፍሎበት ማስገባት ይችላል።

3) ምድብ ሶስት

3.1 በዚህ ምድብ የተመደቡ ባለመብቶች ከዚህ በታች በቁጥር 3.3 ላይ የተመለከተው እንደተጠበቀ ሆኖ ማንኛውንም የግል እና የቤት ውስጥ መገልገያ ዕቃዎችን ከቀረጥ ነፃ ማስገባት ይችላሉ።

3.2 የግል እና የቤት ውስጥ መገልገያ የሆኑ የኤሌክትሪክ እና የኤሌክትሮኒክስ ዕቃዎች የሳሎን እና የመኝታ ቤት ዕቃዎች ከየአንዳንዱ አንድ አንድ በቁጥር ወይም እንደ ዕቃው ባህሪ በቤት አንድ ከቀረጥ ነፃ ማስገባት ይችላሉ።

3.3 ኮንትራል ብሬታ የመፅሀፍ መደርደሪያ ሼልፍ፣ የአየር ማስወጫ እና ሽታ መከላከያ/ኤር ኮንዲሽነር/የመናፈሻ ወንበር አልጋ፣ ድንኳን፣ የመፀዳጃ ገንዳ የሳር ማጨጃ መኪና፣ ጄኔሬተር ባለ 4 ኪ.ሎ. የመኪና ጎማ፣ የመኪና ጎማ ክንቸርኬው፣ ሃንድ ቱል ሴት እነስተኛ፣ ስላይድ ፕሮጀክተር እና ናሰው የሚይዝ ጆልባ ቀረጥ እና ታክስ በመክፈል ማስገባት ይችላሉ።

4) ምድብ አራት

4.1 በዚህ ምድብ የተመደቡ ባለመብቶች ከዚህ በታች በቁጥር 4.3 ላይ የተመለከተው እንደተጠበቀ ሆኖ ማንኛውንም የግል እና የቤት ውስጥ መገልገያ እቃዎች ከቀረጥ ነፃ ማስገባት ይችላሉ።

4.2 ከዚህ በታች በቁጥር 4.3 ላይ የተመለከተው እንደተጠበቀ ሆኖ የግል እና የቤት ውስጥ መገልገያ የሆኑ የኤሌክትሪክ እና የኤሌክትሮኒክስ ዕቃዎች የሳሎን እና የመኝታ ቤት ዕቃዎች ከየአንዳንዱ አንድ አንድ በቁጥር ወይም እንደ ዕቃው ባህሪ በቤት አንድ ከቀረጥ ነፃ ማስገባት ይችላሉ።

4.3 ቁም ሳጥን፣ አረቢያ፣ መጅል፣ ሶፋ፣ የመጠጥ/የዕቃ ማመላለሻ ጋሪ፣ የጋዝ ምድጃ፣ የጋዝ ስለገደር ትልቁ፣ የውሃ ማጥፊያ፣ የባኞ ገንዳ፣ በኤሌክትሪክ የሚሰሩ ብስክሌት/መርጫ/የጠረጴዛ ቴኒስ መጫወቻ ሴት፣ ፒያኖ ለቤት ውስጥ አገልግሎት፣ ጊታር፣ ቪዲዮ ካሜራ፣ የዕቃ ማጠቢያ ማሽን፣ የሳር ማጨጃ መኪና፣ ጄኔሬተር ባለ 4 ኪ.ሎ. ሆንድ ቱል ሴት እነስተኛ፣ ሳታላይት ዲሽ ክረሲቨሩ፣ የልብስ ስፈት መኪና ክንዲናጥው፣ የመኪና ጎማ ክንቸርኬው ኮንትራል ብሬታ የመፅሀፍ መደርደሪያ ሼልፍ፣ የአየር ማስወጫ እና ሽታ መከላከያ/ኤር ኮንዲሽነር/የመናፈሻ ወንበር አልጋ ድንኳን፣ የመፀዳጃ ገንዳ፣ ስላይድ ፕሮጀክተር እና ናሰው የሚይዝ ጆልባ ቀረጥ እና ታክስ በመክፈል ማስገባት ይችላሉ።

5) ምድብ አምስት

5.1 በዚህ ምድብ የተመደቡ ባለሙብቶች ከዚህ በታች በቱጥር 5.2 ላይ የተመለከተው እንደተጠበቀ ሆኖ ማንኛውንም የግል እና የቤት ውስጥ መገልገያ እቃዎች ከቀረጥ ነፃ ማስገባት ይችላሉ።

5.2 ቁም ሳጥን፣ አረቢያን መጀሊስ፣ ሶፋ፣ የመጠጥ/የዕቃ ማመላለሻ ጋሪ፣ የጋዝ ምድቅ፣ የጋዝ ስሊንደር ትልቁ የውሃ ማሞቂያ፣ የባኞ ገንዳ፣ በኤሌክትሪክ የሚሰሩ ብስክሌት/መርጫ፣ የጠረጴዛ ቱኒስ ማጫወቻ ሌት፣ የቤት ውስጥ ሺያፕ፣ ጌታር፣ አልጋ፣ ድሬሲንግ ቱብል፣ የሳሎን ጠረጴዛ፣ ወንበር፣ እሳፕሪንግ ቱቢ ዴክ፣ ቪ.ሲ.ዲ፣ ዲ.ቪ.ዲ፣ ዲ.ስክ ቶፕ ኮምፒዩተር፣ ላፕ ቶፕ ኮምፒዩተር፣ ፕሪንተር፣ ፍራጅ፣ ቫክዩም ክሊነር፣ የፀጉር ክስክ፣ የፀጉር አስተም፣ ቱቢ ራክ፣ የእዋቂ ብስክሌት፣ ቪ.ዲ.ዩ ካሜራ፣ የዕቃ ማጠቢያ ማሽን፣ የላር ማጠቢያ መኪና፣ ጂኔራተር ባለ4 ኪ.ሎዎት፣ ሃንድ ቱል ሴት አነስተኛ፣ ሳታላይት ዲሽ ክነራሲ፣ የልብስ ስፊት መኪና ክነዲና፣ የመኪና ጎማ ክነቸርኬው፣ ኮንትሮል ብፌ፣ የመፅሃፍ መደርደሪያ ሽልፍ፣ የአየር ማስወጫ እና ሽታ ማክላክያ/አር ኮንዲሽነር፣ የመናፈሻ ወንበር፣ አልጋ፣ ድንኳን፣ የመፀዳሻ ገንዳ፣ ሰላይድ ፕሮጀክተር እና 5 ሰው የሚይዝ ጆልባ ቀረጥ እና ታክስ በመክፈል ማስገባት ይችላሉ።

6) ለየምድቦቹ ከቀረጥ እና ታክስ በነፃ ለማስገባት ከተፈቀዱት የኤሌክትሪክ፣ የኤሌትሮኒክስ፣ የሳሎን ቤት እና የመንታ ቤት ዕቃዎች በላይ በትርፍነት የሚመጡ የንግድ መጠን እና ባህሪ የሌላቸው የግል እና የቤት ውስጥ መገልገያ ዕቃዎች ከዚህ መመሪያ ጋር ተያይዞ ባለው ተቀፅላ 1 መሰረት ቀረጥና ታክስ ተከፍሎቸው እንዲገቡ ይደረጋል።

7) በዚህ አንቀፅ ክንዑስ አንቀፅ (1)-(6) የተደነገገው ቢፕሮም ፎቺ ኮፒ ማሽን፣ ፕሮፌሽናል ቪ.ዲ.ዩ ካሜራ፣ ትልቁ የቡና ማሽን፣ ላሚኔተር፣ ባይንደር እና ሌሎችም የንግድ መጠን እና ባህሪ ያላቸው እቃዎች የግል እና የቤት ውስጥ መገልገያ ዕቃ ተደርገው ስለማይቆጠሩ በቀረጥ እና ታክስ ነፃ ልዩ መብትም ሆነ በቀረጥ እና ታክስ ክፍያ ይህ መመሪያ ተፈፃሚ አይሆንባቸውም።

ክ ፍ ል ሁ ለ ት

ሰለባለመብቶች አመዳደብና ተያያዥ ጉዳዮች

አንቀጽ 7 የባለመብቶች አመዳደብ

በዚህ መመሪያ ተጠቃሚ የሚሆኑ ባለመብቶች አመዳደብ እንደሚከተለው ይሆናል።

1/ ምድብ አንድ

ሀ. በዚህ መመሪያ አንቀጽ 2(4) የተመለከተት ዲፕሎማቶች ዘውጭ አገር በዲፕሎማቲካት ሲያገለግሉ ቆይተው ሥራቸውን አጠናቀው ወይም ከአትም በላይ በሆነ ችግር ሥራቸውን አቋርጠው ወይም ጠረቃ በመውሰት የሚመለሱ፤

ለ. በመንግሥት ጥሪ የሚመጡ ኢትዮጵያውያን እና ትውልድ ኢትዮጵያዊ የውጭ ዜጎች፤

2/ ምድብ ሁለት

ሀ. በኢትዮጵያ መንግሥት ወይም የልማት ድርጅቶች ትርጉሚያ፣ ጸ/ቤት 3 ፃመትና ከዚያ በላይ ያገለገሉና የሥራ ጊዜያቸውን ጨርሰው ወይም በልዩ ልዩ ምክንያት አቋርጠው የሚመለሱ፤

ለ. በውጭ አገር ያፈሩትን ሁብት በአገር ውስጥ ኢንቨስት ለማድረግ የሚመጡና የኢንቨስትመንት ፈቃድ የተሰጣቸው በውጭ አገር ኗሪ ኢትዮጵያውያን እና ትውልድ ኢትዮጵያዊ የውጭ ዜጎች እንዲሁም አግባብ ካለው አካል የኢንቨስትመንት ፈቃድ ያገኘ ማንኛውም የውጭ ኢንቨስተር፤

ሐ. በተራድኦ ስምምነት መሠረት የሚመጡ የውጭ ዜጎች፤

ሀ. ከትውልድ ኢትዮጵያዊ የውጭ ዜጎች በስተቀር በኢትዮጵያ ውስጥ ለመኖር ለመጀመሪያ ጊዜ የሚመጡ የውጭ ዜጎች፤

ሀ. አንድ የትምርት ዘመንና ከዚያ በላይ የከፍተኛ ትምህርት ሲከታተሉ ቆይተው ትምህርታቸውን አጠናቀው የሚመለሱ፤

ረ. ለከፍተኛ ትምህርት ውጭ አገር ሄደው ትምህርታቸውን ሳያጠናቅቁ ለምርምር ሥራ በመካከሉ የሚመለሱ ተማሪዎች በዚህ ምድብ ተመድበው ትምህርታቸውን አጠናቀው ሲመለሱ ከሚያመጡት ዕቃ ላይ ታሳቢ ሆኖ የሚያዝ መኪናን ሳይጨምር ከምርምር ሥራው ጋር በተያያዘ የሚያስፈልጓቸው ዕቃዎች እየተመዘገቡ እንዲገቡ ይፈቀዳል፤ ለምርምር ሥራው የሚያስፈልጉ ሆነው በዚህ መመሪያ አንቀጽ 6(2) ውስጥ ያልታቀፉ መሣሪያዎችና እቃዎች ግን በጉምሩክ አዋጅ መሠረት ከቀረጥ ነፃ በጊዜያዊነት የሚገቡ ይሆናሉ።

ሰ. አምስት ዓመትና ከዚያ በላይ በውጭ አገር ቆይተው የሚመለሱ ተመላሾች፤

ሸ. ኢትዮጵያ አባል በሆነችባቸው ዓለም አቀፍና አህጉራዊ ድርጅቶች በግላቸው ተወዳድረው የተቀጠሩና የዲፕሎማቲክ ማዕረግ የሌላቸው ሦስት ዓመትና ከዚያ በላይ አገልግለው የሚመለሱ፤

ቀ. በአውቀትና ቴክኖሎጂ ሽግግር የቅጥር/ የሥራ ውል በማድረግ፣ የኢንቨስትመንት ፈቃድ በማያስፈልጋቸው የንግድ ሥራዎች ላይ በመስማራት እና ጡረታ ከወጡ በኋላ በኢትዮጵያ ውስጥ ለመኖር የሚመጡ ትውልድ ኢትዮጵያዊ የውጪ ዜጎች፤

3/ ምድብ ሦስት

አንድ ዓመትና በላይ ከአምስት ዓመት በታች ውጭ አገር ቆይተው የሚመለሱ ተመላሾች፣ ከሦስት ዓመት በታች እስከ አንድ ዓመት ሠርተው የሚመለሱ የቅርንጫፍ መ/ቤቶች ሠራተኞች፣ የዲፕሎማቲክ ማዕረግ የሌላቸው የዓለም አቀፍና አህጉራዊ ድርጅቶች ባልደረቦች፤

4/ ምድብ አራት

ሦስት ወር እና በላይ ከአንድ ዓመት በታች ውጭ አገር ቆይተው የሚመለሱ ተመላሾች፣ የቅ/መ/ቤት ሠራተኞች፣ የዓለም አቀፍና አህጉራዊ ድርጅቶች ባልደረቦች፣ እንዲሁም ለሥራ፣ ለሲሚናር፣ ለትምህርት፣ ለጉብኝት እና ለሕክምና ቆይተው የሚመለሱ፤

5/ ምድብ አምስት

ሀ. በትምህርት፣ በመንግሥት ሥራ፣ በሕክምና፣ በጉብኝት ወይም በሌላ ምክንያት ከ3 ወር በታች ውጭ አገር ቆይተው የሚመለሱ ተመላሾች፤

ለ. በውጭ አገር ከቤተሰብ ጋር በጥገኝነት ኖረው የሚመለሱ ዕድሜያቸው ከ18 ዓመት በላይ የሆኑ ኢትዮጵያውያን፤

ሐ. ስደተኞች፤

አንቀጽ 8 ስለኢትዮጵያ ንግድ መርከብ ድርጅት ሠራተኞች

በመርከብ ላይ የሚሰሩ የኢትዮጵያ ንግድ መርከብ ሠራተኞች፤

ሀ. ሥራቸውን አጠናቀው ጠቅልለው የሚመለሱት እንደማንኛውም የቅርንጫፍ መ/ቤት ሠራተኞች በዚህ መመሪያ አንቀጽ 7 መሠረት ይስተናገዳሉ።

ለ. በየዓመቱ አረፍት አያገኙ በመርከብ ላይ 10 ዓመትና ከዚያ በላይ ያገለገሉት በዚህ መመሪያ በምድብ 2 ተመድበው ሊስተናገዱ ይችላሉ።

አንቀጽ 9 ለከፍተኛ ትምህርት ሄደው አቋርጠው ስለሚመለሱ ኢትዮጵያውያን

አንድ የትምህርት ዘመንና ከዚያ በላይ የከፍተኛ ትምህርት ሲከታተሉ ከቆዩ በኋላ ከአቅም በላይ በሆነ ምክንያት ትምህርታቸውን አቋርጠው የሚመለሱ ኢትዮጵያውያን እንደቆይታቸው መጠን በተመላሽነት ይስተናገዳሉ።

አንቀጽ 10 የግል አውቶሞቢል የማስገባት መብት

1/ የሚከተሉት ሰዎች አንድ የግል አውቶሞቢል ከቀረጥ ነፃ ማስገባት ይችላሉ።

ሀ. በምድብ 1 የተመለከቱት ሰዎች፤

ለ. በምድብ 2 በተራ ፊደል ሀ፣ ለ፣ ሐ (በተራድኦ ስምምነቱ ለማስገባት እንደማይችሉ ካልተመለከተ በስተቀር)፣ ሠ፣ ሰ የተመለከቱት።

ሐ. 2 ዓመት እና ከዚያ በላይ በውጭ አገር በቅርንጫፍ መ/ቤቶች አገልግለው የሚመለሱ ሠራተኞች፣ የዲፕሎማቲክ ማዕረግ የሌላቸው የዓለም አቀፍና አህጉራዊ ድርጅቶች ባልደረቦች፤

መ. በእውቀትና የቴክኖሎጂ ሽግግር የቅጥር/ የሥራ ውል ከመንገስት መ/ቤቶች ጋር ያደረጉ እውቅ ባለሙያዎች የሆኑ በውጭ አገር ኗሪ ኢትዮጵያውያን እና ትውልድ ኢትዮጵያውያን የውጭ ዜጎች የቀጠራቸው ወይም የሥራ ውል ያደረገው ማኅበራዊ መ/ቤት ይህንን አረጋግጦ ከገፈላቸው፤

ሠ. ባልና ሚስት እያንዳንዳቸው ዲፕሎማት ከሆኑ ወይም በቅርንጫፍ መ/ቤቶች አገልግለው ሲመለሱ ወይም ከፍተኛ ትምህርት ተምረው ሲመለሱ ምድባቸው የቀረጥ ነፃ መኪና የሚያሰጣቸው ከሆነ በየስማቸው አንድ አውቶሞቢል ከቀረጥ ነፃ ማስገባት ይችላሉ።

ረ. ተውልድ ኢትዮጵያዊ የውጭ ዜጎች እና በውጭ አገር ኗሪ ኢትዮጵያውያን ባለአክሲዮኖች የአክሲዮን ማህበሩን ኢንቨስትመንት በሚወክልና በሚመራ ባለአክሲዮን ስም አንድ የግል አውቶሞቢል ከቀረጥና ታክስ ነፃ ማስገባት ይችላሉ።

2/ የሚከተሉት ሰዎች አንድ የግል አውቶሞቢል በቀረጥና ታክስ ክፍያ ማስገባት ይችላሉ።

ሀ. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1(መ) የተመለከተው እንደተጠበቀ ሆኖ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 7 ምድብ ሁለት በተራ ፊደል (ቀ) የተመለከቱት ትውልድ ኢትዮጵያውያን የወ.ጪ ዜጎች፤

ለ. በምድብ 3 የተጠቀሱ ተመሳሾች 1 ዓመትና ከዚያ በላይ ነገር ጎን ከ5 ዓመት በታች በውጭ የኖሩ።

ሐ. አንድ ዓመትና በላይ ከሁለት ዓመት በታች በውጭ አገር በቅርንጫፍ መ/ቤቶች አገልግለው የሚመለሱ ሠራተኞች የዲፕሎማቲክ ማዕረግ የሌላቸው የዓለም አቀፍና አህጉራዊ ድርጅቶች ባልደረቡት፤

3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1(ሠ) ከተመለከተው ውጭ ያሉ ባልና ሚስት ሁለቱም ምድባቸው ወይም ቆይታቸው የተሽከርካሪ የቀረጥ ነፃ መብት የሚያሰጣቸው ሲሆንም እንዳቸው ከቀረጥና ታክስ ነፃ እንዳቸው ደግሞ ቀረጥና ታክስ ክፍያው የግል አውቶሞቢል ሊያስገቡ ይችላሉ።

4/ በዚህ አንቀጽ ከንዑስ አንቀጽ (1) እስከ (3) ከተመለከቱት ውጪ ያሉ ያለቀረጥም ሆነ በቀረጥ ክፍያ የግል አውቶሞቢል እንዲያስገቡ አይፈቀድም።

አንቀጽ II ለሥራ ወደ ውጭ ሄደው ስለሚመለሱ ልዑካን

1/ በምድብ አምስት (5) የተመለከተው እንደተጠበቀ ሆኖ የኢትዮጵያን መንግሥት ወይም የአንድ መንግሥት መ/ቤትን በመወከል ከኢትዮጵያ ውጭ ለሥራ ሄደው የሚመለሱ የመምሪያ እና ከዚያ በላይ ኃላፊ የሆኑ የመንግሥት ሠራተኞች ከቀረጥ ነፃ እና ወይም በቀረጥ የሚያስገባቸው የግል መገልገያ ዕቃዎች ከዚህ መመሪያ ጋር በተያያዘው ተቀፅላ ሁለት (2) የተመለከቱት ይሆናሉ።

2/ እነዚህ የልዑካን አባላት በተቀፅሎ 2 የተመለከቱትን ዕቃዎች በዚህ ተቀፅሎ መሠረት ካስገቡ በተመሳሳይ ጊዜ ለምድባቸው በተሰጣቸው መብት መሠረት ለማስገባት የሚችሉት ያላስገቡትን ብቻ ነው።

ክ ፍ ል ሦ ስ ት
ስለማስረጃዎች አቀራረብ

አንቀጽ 12 ዲፕሎማቶች ስለሚያቀርቧቸው ማስረጃዎች

በዚህ መመሪያ አንቀጽ 2(4) በትርጓሜ የተመለከቱት ዲፕሎማቶች የሚያቀርቧቸው ማስረጃዎች ፡-

1. በውጭ አገር በኢትዮጵያ ሚሲዮን በዲፕሎማት ደረጃ አገልግለው የሚመለሱ ከውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር ይህንኑ የሚገልፅ ደብዳቤ፤
2. ኢትዮጵያ አባል በሆነችባቸው ዓለም አቀፍና አህጉራዊ ድርጅቶች በዲፕሎማት ደረጃ የተመደቡ ወይም ራሳቸው ተወዳድረው በዚህ ማዕረግ የተተጠሩና ያገለገሉ ወይም በውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር ዕውቅና ባገኙ ተቋማት ተመድበው የሠሩ ካገለገሉበት ድርጅት፣ ከነበሩበት አገር የኢትዮጵያ ሚሲዮን የተሰጠ በውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር የተረጋገጠ ደብዳቤ ይሆናል።

አንቀጽ 13 በመንግሥት ጥሪ የሚመጡ

በመንግሥት ጥሪ የሚመጡ ተመሳሾች ከጠቅላይ ሚኒስትር ጽ/ቤት ወይም ጥሪውን ካደረገው ሚኒስቴር በሚኒስትር ወይም ም/ሚኒስትር የተፈረመ ደብዳቤ ማቅረብ ይኖርባቸዋል።

አንቀጽ 14 የቅርንጫፍ መ/ቤት እና ከዲፕሎማት ማዕረግ ውጪ የዓለም አቀፍና አህጉራዊ ድርጅት ሠራተኞች፤

የቅርንጫፍ መ/ቤት ሠራተኞችና በዓለም አቀፍና አህጉራዊ ድርጅቶች ውስጥ ተተግረው ሲያገለግሉ ቆይተው የሚመለሱ ኢትዮጵያውያን፡-

1. በኢትዮጵያ መንግሥት ወይም በመንግሥት የልማት ድርጅቶች ቅርንጫፍ ጸ/ቤት አገልግሎት የሚመለሱ ከዋናው መሥሪያ ቤታቸው እና ከነበሩበት አገር የኢትዮጵያ ኤምባሲ የተገፈ የመሸኛ ደብዳቤ፤
2. የኢትዮጵያ ንግድ መርከብ ሠራተኛ ግን በማኔጂንግ ዳይሬክተሩ ወይም በማኔጂንግ ዳይሬክተሩ በተወከለ ኃላፊ የተገፈ ደብዳቤ ባህረኛው መርከብ ላይ የቆየበትን ጊዜ መጠን የሚገልጽ በሠራበት መርከብ አዛዥ የተፈረመበት የባህረኛነት ደብተር /ሲማን ቡክ/ ወደ መርከብ ለሥራ ሲወጣ ያወጣው ፓስፖርትና ሲሜንት እንዲሁም ወደ አገር ውስጥ የገባበት ጊዜ ማረጋገጫ ማሟላት አለበት።
3. ኢትዮጵያ አባል በሆነችባቸው ዓለም አቀፍና አህጉራዊ ድርጅት ውስጥ አገልግሎት የሚመለሱ ደሰሩበት ከነበረው ዓለምአቀፍ ድርጅት የአገልግሎት ዘመናቸውን የሚገልፅ ደብዳቤ እንዲሁም ከነበሩበት አገር የኢትዮጵያ ሚሊዮን መሸኛ በውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር የተረጋገጠ ማቅረብ ይኖርባቸዋል።

አንቀጽ 15 ተመላሾች

1. ተመላሾች በውጭ አገር የቆዩበትን ጊዜና ጠቅላይ ወደ አገራቸው መመለሳቸውን የሚገልፅ የመሸኛ ደብዳቤ ከነበሩበት አገር የኢትዮጵያ ሚሊዮን የሚያቀርቡ ሲሆን በውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር የተረጋገጠ (authenticated) መሆን አለበት።
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ከተመለከተው በተጨማሪ ማንኛውም ተመላሽ እንደ የአገሩ እና እንደየኑሮው ሁኔታ፡-

ሀ. ይሠራ ከነበረበት የሥራ ቦታ መልቀቁን፤

ለ. ጡረታ የወጣ ከሆነ ጡረታ መውጣቱን፤

ሐ. ወደ ኢትዮጵያ ሲገቡ የሚያስገባቸውን ዕቃዎች ዝርዝር ለኢትዮጵያ ሚሊዮን በማቅረብ በሚሊዮኑ ተጣርቶና ተመዘገቦ ከሚሰጠው መሸኛ ጋር የግል መገልገያ ዕቃዎችን ወደአገር የሚያስገባበትን ሁኔታ የሚያሳውቅ መረጃ የተቀበለ ለመሆኑ የፈረመበትን ማስረጃ ማቅረብ አለበት።

3. ጥገኞች ደግሞ ከኢትዮጵያ ሚሊዮን የመሸኛ ደብዳቤ ማቅረብ አለባቸው።

4. የኢትዮጵያ ሚሊዮን ከሌለበት ሀገር የሚመጡትን ተመላሾች በተመለከተ የውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር የመኖሪያ ፈቃዳቸውን እና የሥራ መልካቸውን ማሰርዙ የሚመጡትን በማጣራት በፓስፖርታቸው ላይ በተለጠፈው እስተክር ላይ

ተሰርዟል (Void) የሚል ማህተም በማድረግ የሚሰጣቸውን የመሸኛ ደብዳቤ ማቅረብ ይኖርባቸዋል።

አንቀጽ 16 ስደተኞች

1. የጥገኝነት ጥያቄያቸው ተቀባይነት አግኝቶ በስደት ነረው የሚመለሱ ወይም የጥገኝነት ጥያቄያቸው ተቀባይነት ሳያገኝ ተርቶ ወደ ሀገራቸው በሌሌ ጋሱ የሚመለሱ ስደተኞች ከሚኖሩበት አገር ሚሲዮን የተሰጣቸው መሸኛ በውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር በኩል ተረጋግጦ ማቅረብ አለባቸው።
2. ከጉረቤት አገሮች አካባቢ በስደተኞች ካምፕ በስደተኝነት ቆይተው በላኪውና በተቀባይ ሀገር በሚደረግ ስምምነት መሠረት የሚመለሱ ስደተኞች ከደህንነት ኢሜግሬሽንና ስደተኞች ጉዳይ ባለሥልጣን የመሸኛ ደብዳቤ ማቅረብ አለባቸው።

አንቀጽ 17 ኢንቨስተሮች

1. በውጭ አገር ያፈሩትን ሀብት በአገር ውስጥ ኢንቨስት ለማድረግ የሚመጡ በውጭ አገር ኗሪ ኢትዮጵያውያን ከኢትዮጵያ ሚሲዮን የተጻፈላቸውን በውጭ ኗሪ መሆናቸውን የሚገልፅ ደብዳቤና ከኢትዮጵያ ኢንቨስትመንት ኮሚሽን ወይም አግባብ ካለው የኢንቨስትመንት መ/ቤት የተሰጣቸውን የኢንቨስትመንት ፈቃድ፣ ትውልድ ኢትዮጵያዊ የውጭ ዜጎች ደግሞ የትውልድ ኢትዮጵያዊ የውጭ ዜጋ መታወቂያ እና ከኢትዮጵያ ኢንቨስትመንት ኮሚሽን ወይም አግባብ ካለው የክልል የኢንቨስትመንት መ/ቤት የተሰጣቸውን የኢንቨስትመንት ፈቃድ፣ ለገቢዎች ሚኒስቴር የቀረጥ ነፃ መምሪያ በማቅረብ ከመምሪያው ስለኢንቨስትመንቱ አንቅስቃሴና ተግባራዊ ተሳትፎ የተሰጠ የማረጋገጫ ደብዳቤ ማቅረብ ይኖርባቸዋል።
2. ማንኛውም የውጭ ዜጋ ኢንቨስተር ከኢትዮጵያ ኢንቨስትመንት ኮሚሽን ወይም አግባብ ካለው የክልል ኢንቨስትመንት አካል የተሰጠውን የኢንቨስትመንት ፈቃድና ስለኢንቨስትመንቱ አንቅስቃሴና ተግባራዊ ተሳትፎ ለገቢዎች ሚኒስቴር የቀረጥ ነፃ ማስፈጸሚያ መምሪያ የተሰጠ የማረጋገጫ ደብዳቤ ማቅረብ አለበት።

አንቀጽ 18 ትውልድ ኢትዮጵያዊ የውጭ ዜጎች

ትውልድ ኢትዮጵያዊ የውጭ ዜጎች በዚህ መመሪያ የተመለከቱትን መብቶች ለመጠቀም፤

- 1) መንግስት ጥሪ ሳያደርግላቸው የመጡም ቢሆን በሙያና እውቀት ሽግግር በመንግስት መ/ቤቶች የሚያገለግሉ እውቅ ባለሙያዎች አገልግሎት ከሚሰጡበት መ/ቤት የበላይ ኃላፊ ተረጋግጦ የተጻፈ ደብዳቤ የትውልድ ኢትዮጵያዊ የውጭ ዜጋ መታወቂያ እና ፓስፖርት፤

- 2) በኢንቨስትመንት የሚሳተፉት በዚህ መመሪያ አንቀጽ 17 የተጠቀሱትን ማስረጃዎችና ፓስፖርት፤
- 3) በንግድ የሚሳተፉት የትውልድ ኢትዮጵያዊ የውጭ ዜጋ መታወቂያ፤ ፓስፖርት፤ የንግድ ፈቃድ እና ስለንግዱ ተግባራዊ አንቅስቃሴ አግባብ ካለው ግብር ሰብሳቢ አካል የተጻፈ ደብዳቤ፤
- 4) በአውቶትና በቴክኖሎጂ ሽግግር የሚመጡት የትውልድ ኢትዮጵያዊ የውጭ ዜጋ መታወቂያ፤ ፓስፖርት፤ ከ1 ዓመት ያላነሰ የቅጥር/ የሥራ ውል ማስረጃ፤
- 5) ጠረታ ከወጡ በኋላ በኢትዮጵያ ለመኖር ከመጡ የትውልድ ኢትዮጵያዊ የውጭ ዜጋ መታወቂያ፤ ፓስፖርት፤ ጠረታው የሚከፈላቸው ስለመሆኑ፤ በኢትዮጵያ ውስጥ ቋሚ አድራሻ ያላቸው ስለመሆኑ ማስረጃ ማቅረብ አለባቸው፤

አንቀጽ 19 ለትምህርት ሂደው የሚመለሱ

- 1) ለከፍተኛ ትምህርት በትምህርት ሚኒስቴር በኩል ውጭ አገር ተልከው ተምረው የሚመለሱ የትምህርቱን ጊዜና የትምህርቱን የአገጽ ግምት የሚገልጹ ከትምህርት ሚኒስቴር የተጻፈ ደብዳቤ ማቅረብ አለባቸው።
- 2) በሌሎች መንግሥታዊ ተቋማት ለከፍተኛ ትምህርት ተልከው ተምረው የሚመጡ ከውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር/ ከኢትዮጵያ ሚሊዮን እና ለትምህርት ከላካቸው አካል በሚጻፉበት መረጃ ላይ በመመሥረት ከትምህርት ሚኒስቴር የሚጻፉ የአገጽ ግምቱን ጭምር የሚገልጹ ደብዳቤ ማቅረብ አለባቸው።
- 3) ለከፍተኛ ትምህርት ወደውጭ አገር ሂደው ትምህርታቸውን ከማጠናቀቋቸው በፊት በመካከለ ለምርምር ሥራ የሚመለሱ ተማሪዎች፡-
 - ሀ. በትምህርት ሚኒስቴር በኩል የተላኩ ክንበሩበት የትምህርት ተቋም እና ከትምህርት ሚኒስቴር የተጻፈ ደብዳቤ ወይም ማስረጃ፤
 - ለ. በሌሎች አካላት የተላኩ ክንበሩበት የትምህርት ተቋም እና ለትምህርት ከላካቸው አካል የተጻፈ ደብዳቤ ወይም ማስረጃ፤
 - ሐ. በግላቸው የሂደት ክንበሩበት የትምህርት ተቋም እና የምርምር ሥራውን ተቀናጅተው ከማሰሩበት አካል ወይም ድርጅት የተጻፈ ደብዳቤ ወይም ማስረጃ፤
 ማቅረብ አለባቸው።
- 4) በግላቸው በውጭ አገር ተምረው/ሠልጥነው የሚመጡ በትምህርት ላይ የቆዩበትን ጊዜ ጭምር የሚገልጹ ደብዳቤ ክንበሩበት አገር ሚሊዮን እንዲሁም

ስለተገኘው የትምህርት ማስረጃ ማረጋገጫ ከትምህርት ሚኒስቴር ማቅረብ አለባቸው።

አንቀጽ 20 በተራድኦ ስምምነት መሠረት የሚመጡ

በተራድኦ ስምምነት መሠረት የሚመጡ የውጭ ዜጎች ስምምነቱን ከሚያስፈራረሙ የኢትዮጵያ መንግሥታዊ አካል የትብብር ደብዳቤ፣ የሥራ ፈቃድ እና የትጥር ደብዳቤ ማቅረብ አለባቸው።

አንቀጽ 21 ለመጀመሪያ ጊዜ በኢትዮጵያ ውስጥ ለመኖር የሚመጡ

ለመጀመሪያ ጊዜ በኢትዮጵያ ውስጥ ለመኖር የሚመጡ የውጭ ዜጎች የሥራ ፈቃድ እና የመኖሪያ ፈቃድ ማቅረብ አለባቸው።

አንቀጽ 22 የመንግሥት ልዑካን እና ለገብኝት/ ለሕክምና ሄደው የሚመለሱ

መንግሥትን ወይም አንድን የመንግሥት መ/ቤት በመወከል ከኢትዮጵያ ውጭ ለሥራ፣ ለሴሚናር፣ ለአጭር ጊዜ ሥልጠና ወይም ለትምህርት ሄደው የሚመለሱ እንዲሁም ለገብኝት/ለሕክምና ሄደው የሚመለሱትን ባለሥልጣኑ ፓስፖርታቸውን በማየት የሚያስተናግዳቸው ሆኖ የፓስፖርታቸውን ፎቶ ኮፒ ያቀርባሉ።

**ክ ፍ ል አ ራ ት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች**

አንቀጽ 23 የመገልገያ ዕቃዎች ለማስገባት ስለሚቻልበት ጊዜ

1) በዚህ መመሪያ አንቀጽ 7 በምድብ 2 በተራ ፊደል ለ፣ ሐ፣ መ፣ ከተመለከቱት በስተቀር ከምድብ 1 እስከ ምድብ 5 የተመለከቱት ሰዎች የግል እና የቤት ውስጥ መገልገያ ዕቃዎቻቸውን ወደ ሀገር ውስጥ ለማስገባት የሚችሉት ወደ አገር ጠቅልለው ከገቡበት ዕለት ጀምሮ በአንድ ዓመት (1) ጊዜ ውስጥ ይሆናል። ሆኖም ዕቃዎቻቸውን አስጭነው መምጣት የሚችሉት በአየር አንድ ጊዜ በመርከብ ደግሞ አንድ ጊዜ ብቻ ነው።

2) በዚህ መመሪያ አንቀጽ 7 ምድብ 2 በተራ ፊደል ሐ የተመለከቱት ወደ ሀገር የሚገቡ በዚህ አንቀጽ ነዑስ አንቀጽ 1 መሰረት በ 6 ወራት ወይም በተራድኦ ስምምነቱ በተመለከተ ጊዜ ውስጥ የግል እና የቤት ውስጥ መገልገያ ዕቃዎቻቸውን ለማስገባት ይችላሉ።

3) ኢንቨስተሮች አመቺ በሆነላቸው በማንኛውም ጊዜ ለአንድ ጊዜ ብቻ የግል መገልገያ ዕቃዎቻቸውን ለማስገባት ይችላሉ።

4) በዚህ መመሪያ አንቀጽ 5(2) የተመለከቱት ወራሾች ወይም ባል/ሚስት ሕጋዊ የወራሽነት ወይም የባል/የሚስት ማስረጃ በውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር ተረጋግጦ የኢትዮጵያ ሚሲዮን መሸኛ ክሰጠበት ወይም ሚሲዮን ክሊሰበት አገር ከሆነ የውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር ከፃፈበት ቀን ጀምሮ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ላይ በተጠቀሰው ጊዜ የሚችሉትን የመገልገያ ዕቃዎች ለማስገባት ይችላሉ። በቤተሰብ ትርጉም የሚታቀፉት በሚቹ ስም ያስገቡትን ዕቃ ከጉምሩክ ቀረጥ ነፃ በሚቹ ስም በማውጣት መጠቀም የሚችሉ ሲሆን በስማቸው የንብረት ዝውውር ሲደረግ ግን ቀረጥና ታክስ ይክፈልበታል። በቤተሰብ ትርጉም የማይታቀፉት ግን በሚች ስም ወደ አገር ያስገቡትን ዕቃ ቀረጥና ታክስ ክፍለው ከጉምሩክ ለመረከብ የሚችሉ ይሆናሉ።

5) በዚህ አንቀጽ በተመለከቱት ጊዜዎች ውስጥ የግል መገልገያ ዕቃዎቻቸውን ከቀረጥ እና ታክስ በነፃ ለማስገባት ሳይችሉ ጊዜው ካለፈ በተከታይ 3 ወራቶች ውስጥ ቀረጥና ታክስ ክፍለው ለማስገባት ወይም በጉምሩክ ሕግ መሠረት ወደመጣበት አገር እንዲመለሱ ለማድረግ ይችላሉ።

አንቀጽ 24 የግል እና የቤት ውስጥ መገልገያ ዕቃዎችን ለሁለተኛ ጊዜ ለማስገባት ስለሚቻልበት ሁኔታ

1) በዚህ መመሪያ መሠረት ወደ ሀገር ሲመለሱ ወይም ሲገቡ የግል አውቶሞቢልም ሆነ ሌሎች የግል መገልገያዎችን ከቀረጥ ነፃ እና/ ወይም በቀረጥ ያስገቡ ቢሆንም በምድብ 2 በተራ ፊደል (ሐ) እና (መ) ከተመለከቱት እንዲሁም በተመሳሽነት እና በስደተኛነት ለ2ኛ ጊዜ ከሚመጡት በስተቀር ከምድብ 1 እስከ ምድብ 5 ያሉት፤

ሀ. ወደ ሀገር ከተመለሱበት ጊዜ ጀምሮ ከ10 ዓመት በኋላ ወደ ውጪ የመሄድ ዕድል ቢያጋጥማቸውና የቆይታ ጊዜያቸው በየምድቡ የተመለከተውን የሚያሟላ ከሆነ ለሁለተኛ ጊዜ በየምድባቸው የሚፈቀደውን የግል አውቶሞቢል፤

ለ. ወደ ሀገር ከተመለሱ በኋላ ከ5 ዓመት በላይ እና ከ10 ዓመት በታች ከቆዩ በኋላ ወደ ውጭ ሀገር ከሄዱ እንደቆይታ ጊዜያቸውና እንደ ምድባቸው ከግል አውቶሞቢል በስተቀር ለሁለተኛ ጊዜ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 6 የተመለከቱትን የግል መገልገያ ዕቃዎች፤ ለማስገባት ይችላሉ።

- 2) በዚህ አንቀጽ በንዑስ አንቀጽ (1) በ "ሀ" እና በ "ለ" የተጠቀሰው ጊዜ ከመግለጽ በፊት ወደ ውጭ የመሄድ እድል ያጋጠመው ሰው ቀደም ብሎ በተጠቀመበት እድል ከቀረጥ ነፃ ያስገባቸውን እቃዎች ቀረጥና ታክስ ክፍሎ የሄደ እንደሆነ ለሁለተኛ ጊዜ በምድቡ የሚፈቀድለትን የግል መገልገያ እቃዎች ከቀረጥና ታክስ ነፃ ማስገባት ይችላል። ቀረጥና ታክስን ማይክፍል የሄደ እንደሆነ ግን ለሁለተኛ ጊዜ በምድቡ የሚፈቀድለትን በቀረጥና ታክስ ክፍያ ለማስገባት ይችላል።
- 3) የመንግስት ወይም የመንግስት መ/ቤት ልዑካን በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 (ለ) የተመለከተው ቢኖርም 5 ዓመት ከመሙላቱ በፊት ወደ ውጭ በሚያደርጓቸው የተልእኮ ገዛዎች ቀደም ሲል ያላስገቧቸውን የግል መገልገያ እቃዎች ለማስገባት ይችላሉ።
- 4) በምድብ 2 በተራ ፊደል (ሐ) የተመለከቱት በሌላ የተራድኦ ስምምነት መሠረት በዚህ መመሪያ የተመለከቱትን ሁኔታዎች ሲያሟሉ የግል እና የቤት ውስጥ መገልገያ ዕቃዎቻቸውን ሲያስገቡ ይችላሉ።

አንቀጽ 25 የመብት አጠቃቀም

- 1) በዚህ መመሪያ አንቀጽ 5 (2) የተመለከተው እንደተጠበቀ ሆኖ በዚህ መመሪያ መሠረት ከቀረጥ ነፃ የገቡ እቃዎችን ከጉምሩክ ባለሥልጣን ለማውጣት/ ለመረከብ የሚችለው የቀረጥ ነፃ ባለመብቱ ብቻ ነው።
- 2) በዚህ መመሪያ የቀረጥ ነፃ መብት የተሰጠው ማናቸውም ሰው ከቀረጥ ነፃ ያስገባቸውን የግል አውቶምቢልም ሆነ ሌሎች የግል መገልገያ ዕቃዎች ከራሱና ከቤተሰቡ የግል መገልገያነት ውጭ በሌላ ጥቅም ወይም አገልግሎት ላይ ማዋል በሕግ የተከለከለ በመሆኑ አግባብ ያላቸውን የሕግ ድንጋጌዎች በመጣስ በሌላ ጥቅም ወይም አገልግሎት ላይ አውሎ የተገኘ እንደሆነ የኢትዮጵያ ጉምሩክ ባለሥልጣንን እንደገና ለማቋቋምና አሠራሩን ለመወሰን በወጣው አዋጅ ቁጥር 60/1989 (እንደተሻሻለ) አግባብ ያለው ድንጋጌ መሠረት የሚቀጣ እና እርምጃ የሚወሰድበት ይሆናል።
- 3) በዚህ መመሪያ የቀረጥ ነፃ መብት ተጠቃሚ የሆነ ማናቸውም ሰው ከቀረጥ ነፃ ያስገባቸውን አውቶምቢልም ሆነ ሌላ የግል መገልገያ ዕቃ ከቤተሰቡ ውጭ ለሆነ ሰው በውክልና ወይም በማናቸውም ሌላ ሽፋን በመጠቀም በሌላ ሰው ጥቅም/ ግልጋሎት እንዲውል ማድረግ አይችልም።
- 4) በቀረጥ ነፃ መብት ተጠቃሚ አውቶምቢልና የግል መገልገያ ዕቃ ወደ አገር ያስገባ ባለ ልዩ መብት ሊሞት የትዳር ንደኛው እና በዚህ መመሪያ ለቤተሰብ በተሰጠው ትርጉም

የሚሸፈኑ ወራሾቹ በሚቹ ስም በአውቶምቢሉና በግል መገልገያ እቃዎቹ የመጠቀም መብት ይኖራቸዋል።

አንቀጽ 26 ስለቁጥጥር

በዚህ መመሪያ መሠረት የተፈቀዱት መብቶች በአግባቡ ሥራ ላይ እንዲውሉና ሕገ-ወጥ አጠቃቀምን ለመቆጣጠር፡-

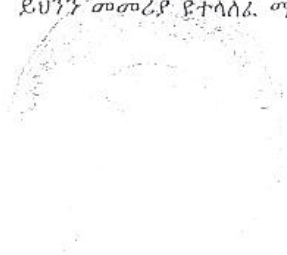
- 1) ባለሥልጣኑ በዚህ መመሪያ መሠረት በመብቱ የተጠቀሙትን ለዎች ዝርዝር መዝገብ ያስቀምጣል፤ ይቆጣጠራል በሚያካሂደው ቁጥጥር መሠረትም አስፈላጊውን አርምጃ ይወስዳል። በተጨማሪም ብዛታቸው በዝርዝሩ ውስጥ በመጠን ያልተጠቀሱ የግል መገልገያ ዕቃዎች ለንግድ በሚውል መጠን ያለመምጣታቸውን ይቆጣጠራል።
- 2) የውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር እና የኢትዮጵያ ኤምባሲዎች፣ የትምህርት ሚኒስቴር፣ የደህንነት ኢሚግሬሽንና ስደተኞች ጉዳይ ባለሥልጣን፣ አግባብ ያላቸው የኢንቨስትመንት አካላት፣ በውጭ አገር ቅርንጫፍ ጽ/ቤት ያላቸው የመንግሥት መ/ቤቶች ጤም የመንግሥት የልማት ድርጅቶች እና አግባብ ያላቸው አካላት አንድ ግለሰብ አንድ ጊዜ መብት በሚያሰጠው ጉዳይ ተደጋጋሚ ደብዳቤ እንዳይሰጠው መቆጣጠር ይኖርባቸዋል።
- 3) የፌዴራል ኢንቨስትመንት ኮሚሽን እና የክልል ኢንቨስትመንት አካላት የኢንቨስትመንት ፈቃድ በተሠረዘ ጊዜ ባለሥልጣኑን ማሳወቅ አለባቸው።
- 4) የውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር እና የደህንነት ኢሚግሬሽንና ስደተኞች ጉዳይ ባለሥልጣን የትውልድ ኢትዮጵያዊ የውጭ ዜጋ መታወቂያ ካርድ ከተሠረዘ ወይም በተገቢው ጊዜ ውስጥ ካልታደሰ ይህንኑ በተመለከተ በመጣው አዋጅ ቁጥር 270/94 በደንብና በመመሪያው መሠረት አስፈላጊው አርምጃ እንዲወሰድ ለባለሥልጣኑ ማሳወቅ የሚኖርባቸው ይሆናል።

አንቀጽ 27 የአፈ.ፃፀም መመሪያ የማውጣት ስልጣን

ባለስልጣኑ ለዚህ መመሪያ አፈ.ፃፀም በሚኖሩ ጉዳዮች ላይ የአፈ.ፃፀም መመሪያዎችን ለማውጣት ይችላል።

አንቀጽ 28 ህጋዊ ተጠያቂነት

ደህንን መመሪያ የተላለፈ ማንኛውም ሰው አግባብ ባለው ህግ መሰረት ተጠያቂ ይሆናል።

አንቀጽ 29 ስለመሪያ ስርዓትና ስለመሻር

1) ይህ መመሪያ በሥራ ላይ ከሚውልበት ቀን ጀምሮ በዚህ መመሪያ ባለመብቶች ዲክላራሲዮን በሚሞላላቸው ወይም ቀደም ብሎ የተሞላላቸው ቢሆንም ለጉምሩክ ያልቀረቡና ተቀባይነት ያላገኙ የግል አውቶሞቢል፣ የግል እና የቤት ውስጥ መገልገያ ዕቃዎች ላይ ተፈጻሚ ይሆናል። ይህ መመሪያ በሥራ ላይ ከሚውልበት ቀን በፊት ዲክላራሲዮን የተሞላላቸው እና በጉምሩክ ተቀባይነት ያገኙ አፈጻጸማቸው ቀደም ሲል በነበሩት መመሪያዎች መሠረት ይሆናል።

2) በዚህ መመሪያ መሠረት የግል እና የቤት ውስጥ መልገያ ዕቃዎችን የማስገባት መብት ከሕጻር ወር 1994 ዓ.ም በፊት የማምረት ሥራ ውስጥ የገቡ ኢንቨስተሮችን አይመለከትም።

3) የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (I) ድንጋጌ ቢኖርም በምድብ 3 ያሉ የቅርንጫፍ መ/ቤት ሠራተኞች እና የዲፕሎማቲክ ማዕረግ የሌላቸው የዓለም አቀፍ አህጉራዊ ድርጅቶች ባልደረቦች የሚያስገቧቸው የግል አውቶሞቢሎች ይህ መመሪያ ከወጣበት ቀን በፊት የተጫኑ ከሆነ በቀድሞው መመሪያ መሠረት እንዲገቡ የሚደረግ ሊሆን ይህ መመሪያ ከወጣበት ቀን በኋላ የሚጫኑት ደግሞ በዚህ መመሪያ መሠረት ይስተናገዳሉ።

4) ከዚህ መመሪያ መውጣት በፊት ሲሠራባቸው የነበሩ መመሪያዎች ሁሉ በዚህ መመሪያ ተተክተው ተሸረዋል። ሆኖም ቀደም ሲል በእነዚህ መመሪያዎች መሠረት ከቀረጥ ነገ እና በቀረጥ የገቡ ዕቃዎች በዚህ መመሪያ መሠረት እንደገቡ ተቆጥሮ የዚህ መመሪያ አንቀጾች እንደአግባብነቱ ተፈጻሚ ይሆኑባቸዋል።

አንቀጽ 30 መመሪያው የሚፀናበት ጊዜ

ይህ መመሪያ በሚኒስትሩ ተፈርሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል።